

Законом України «Про охорону праці» за порушення законодавства у сфері охорони праці, нанесені збитки громадянам, підприємствам, місцевій громаді чи державі в цілому внаслідок зазначеного порушення, протидію представникам Держпраці України, профспілковим і громадським інспекторам з охорони праці встановлюється:

- дисциплінарна відповідальність;
- адміністративна відповідальність;
- матеріальна відповідальність;
- кримінальна відповідальність.

Це стосується не тільки посадових осіб, а й тих працівників, які допустили відповідне порушення.

Дисциплінарна відповідальність полягає в накладенні дисциплінарного стягнення на винних осіб у формі догани або звільнення з роботи.

Адміністративна відповідальність передбачає покарання винних працівників і посадових осіб, а також власників підприємств чи уповноважених ними керівників за різноманітні порушення законодавства України, в тому числі за порушення у сфері охорони праці. В залежності від ступеня тяжкості скоєного порушення можуть застосовуватися різні види

стягнення, зокрема: попередження (як правило застосовується до неповнолітніх громадян віком до 16 років та до їх батьків); штраф; позбавлення спеціального права (права на управління транспортним засобом - для водіїв, права на полювання - для егерів, лісників, адміністративний арешт). Посадові особи та інші працівники підприємств, а також фізичні особи-підприємства можуть притягуватися до адміністративної відповідальності згідно з Ст.41 КУпАП (таблиця 1 додається).

Матеріальна відповідальність - наявність прямої матеріальної шкоди винних осіб у формі навмисної дії, бездіяльності, халатності чи з необережності. Законодавство України передбачає як повну, так і часткову матеріальну відповідальність з залежності від обставин порушення законодавства, правил і норм охорони праці. Повна матеріальна відповідальність накладається за заподіяну шкоду в нетверезому стані, у стані наркотичного сп'яніння, за навмисне знищення, псування предметів та засобів праці, під час робіт, не пов'язаних з виконанням виробничого завдання чи службових обов'язків.

Кримінальна відповідальність - можуть притягуватися особи, винні у порушенні законодавства та інших нормативно-правових актів з охорони праці, які обумовили небезпеку життю і здоров'ю громадян. До таких осіб (суб'єктів злочину) відносяться власники підприємств, уповноважені ними керівники, інші посадові особи та рядові працівники. Ступінь провини і кримінальної відповідальності звинувачуваних осіб визначається винятково за рішенням суду (таблиця 2 додається).

За порушення законодавства про охорону праці, невиконання розпоряджень посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці юридичні та фізичні особи, які відповідно до законодавства використовують найману працю, притягаються органами державного нагляду за охороною праці до сплати штрафу у порядку, встановленому законом.

Притягнення винних осіб до дисциплінарної, адміністративної та кримінальної відповідальності не звільняє їх від відшкодування завданих збитків, тобто від матеріальної відповідальності.

Роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці. Роботодавець несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

Миколаївське міське відділення

управління ВД ФСС України в Миколаївській області